

RELIGIONSLÆRERERFORENINGENS

beretning til

GENERALFORSAMLINGEN

lørdag d. 18. september 2010

i

Århus

Indhold

Bestyrelsens sammensætning i beretningsperioden	Side 03
--	----------------

Den principielle del:	side 04
------------------------------	----------------

Fælles Mål 2009

Opdaterede erfaringer med religion som prøvofag

Den offentlige polemik om faget

Religionernes Dag 2008 og 2009 (Religion og politik samt Fagets metoder)

Bibliarium

Læreruddannelseslov og liniefagsudvikling

Den almene del:	side 10
------------------------	----------------

Bestyrelsen og dens repræsentation 10

Medlemssituationen 10

Rejse- og kursusvirksomhed 11

Religionslæreren 11

Konsulentvirksomheden 11

Samarbejdet med de faglige foreninger og DLF 11

Samarbejdet med "søsterforeningerne" 12

Samarbejdet i Kontakt- og Fællesudvalget 12

Bestyrelsesarbejdet i RPC 12

Det internationale samarbejde 12

Ungdomsbyens Kirkeudvalg 12

Tænk tanken Sofia 13

Bestyrelsens sammensætning i beretningsperioden

Lærer	Mette Hansen	Nykøbing Sjælland
Lærer	Anette Kaasing Hebsgaard	Brønderslev (fratrådt sep. 09)
Lærer	Jan Madsen	Kolding
Lærer	Carsten Bo Mortensen	Lynge (næstformand)
Pæd.konsulent	John Rydahl	Fredensborg (formand)
Seminarielektor	Inger Røgild	Aalborg
Lærer	Mette Tunebjerg	Dragør (sekretær)

Suppleanter:

Lærer	Susanne Pedersen	Hjerm
Lærer	Bine Herold	Århus (bestyrelsesmedlem fra sep. 09)

Kasserer:

Lærer	Jan Madsen	Kolding
-------	------------	---------

Revisor:

Marianne Herløv	Haderslev
-----------------	-----------

Den principielle del

Fælles Mål 2009

Fra om med august 2009 trådte ministeriets reviderede faghæfte, Fælles Mål 2009, i kraft. I hovedtrækkene følger faghæftet anbefalingerne fra det udvalgt til styrkelse af kristendomskundskab, som tidligere undervisningsminister Bertel Haarder nedsatte i foråret 2006, og som leverer deres forslag til forbedring af vilkårene for faget d. 30. juni samme år.

Det viser sig først og fremmest i en reduktion af de bindende trin- og slutmål som tillige nu er sat op i en form for matrix, så det nu er mere overskueligt for udenforstående og ikke-liniefagsuddannede at danne sig et overblik over den i faget tilsigtede progression. Man kan ganske enkelt koncentrere sig om verberne, når man inden for hvert af kundskabsområderne skal se, hvad der efter henholdsvis 3., 6. og 9. klasse forventes af eleverne.

Ud over dette noterer man sig, at faghæftet har været på slankekur i forhold til Fælles Mål. Det er først og fremmest vejledningsteksten, der er reduceret i – vel sagtens ud fra den overvejelse, at pladsen alligevel ikke rækker til en teoretisk udredning af faget. Den må man hente andetsteds. I stedet kommer man nu mere konkret lærerne i møde med konkrete eksempler på, hvad de mere generelle formuleringer kan betyde – også i forhold til progressionstænkningen, som derved tydeligt illustreres i vejledningsteksten.

Desværre forvirres billedet af faget, når man går til læseplanen. Her har man nemlig forsøgt at integrere det tidligere afsnit om beskrivelser med selve læseplanen, så man på det nærmeste har fået en tekst, der hverken er fugl eller fisk. Hvor en læseplan traditionelt set har været en angivelse af undervisningens indhold inden for en række faglige områder, er der i den nuværende udgave indlagt en masse overvejelser over undervisningens progression og metode, som slører billedet – ikke mindst i forhold til faghæftet øvrige indhold, hvor man taler om en samlet læseplan for hvert af kundskabsområderne gennem hele skoleforløbet, og med elevernes naturlige og psykologiske udvikling som de primære parametre for progressionen. Det var ellers en ændring af faget, som kunne fremme en fornuftig udvikling, så hvad der har givet anledning til denne inkonsistens kan man kun gætte om – givetvis noget politisk, for fra udvalget til styrkelse af kristendomskundskab kommer det i hvert fald ikke. Men det har affødt, at foreningen har måtte anbefale sine medlemmer og Danmarks Lærerforening at arbejde for en ændring af læseplanen lokalt, og der er også via medlemsbladet Religionslæreren givet et helt konkret bud på, hvordan en sådan læseplan kunne se ud. For indeværende er foreningen dog kun bekendt med, at Helsingør Kommune positivt har taget initiativ til at benytte sig af foreningens forslag.

Af enkeltområder er det uden tvivl kristendommen i historisk og nutidig sammenhæng, der har undergået størst forandring. Det lå i læseplansudvalgets kommissorium, at faghæftet i forlængelse af den generelle opprioritering af den historiske bevidsthed i skolens overordnede

formål, skulle se særligt på dette område i forbindelse med revisionen. Da det historiske altid har været en specifik del af skolens religionsundervisning, har det ikke givet anledning til ændring af kundskabsområderne som sådan, men det har uden tvivl været det af de fire kundskabsområder, der gennem de seneste 30 år har været lavest prioriteret – ganske enkelt fordi er det områder, det har været sværest at gøre nærværende for eleverne og engagere dem i.

Derfor har det været tiltrængt med en øget fokus på området. Og det har konkret givet sig udslag i, at der er blevet markeret en række high lights, der vil kunne fungere som en slags knagerække af orienteringspunkter for elevernes historiske forståelse. Og i forhold til det nutidige er der oplyst en række centrale begreber til karakteristisk af den aktuelle folkekirkelige udlægning af kristendommen.

Derudover skal det nævnes, at vejledningen også laver en opstilling af metodiske tilgange til faget, som ministeriet mener, der skal tages i anvendelse gennem undervisningen – dels for variationens skyld, dels fordi forskellige metoder afføder forskelligt fagligt fokus og forskellige faglige pointer. I ultrakort form gives der også eksempler på, hvad metoden konkret kan betyde i en skolesammenhæng og forlagsmarkedet var hurtigt til at reagere på udfordringen med en udgivelse om fagets metoder, som er et område, der gennem mange år har været forsømt.

Også selve fagformålet har undergået mindre ændringer. Hvad man først og fremmest falder over er en nærmest komisk markering af fagligheden – som om undervisningen ikke tidligere har været faglig. Men en sådan ændring skal vel blot ses i lyset af den lange faglighedsdebat i forlængelse af de mildest talt ødelæggende PISA-undersøgelser, som Danmark har valgt at deltage i.

Anderledes ro på bagsmækken vil det derimod nok give, at fagformålets ændrede formuleringer omkring begrebet den religiøse dimension er knapt så overgribende for den generelle tilværelsesforståelse som tidligere. Og det har unægtelig været et område, der siden '93 har givet anledning til faglig debat. Med den nye formulering må man formode, at den er landet til alles tilfredshed.

Opdaterede erfaringer med religion som prøvfag

Allerede i den forrige beretning kunne foreningen orientere om, at eleverne på trods af de stærkt kritisable vilkår religionsfaget har i skolen – ikke mindst i forhold til det at afslutte undervisningen med en prøve – havde klaret sig ualmindelig flot. Således var karaktergennemsnittet efter den gamle 13-skala det første år 7,7 ved den skriftlige prøve og 8,7 ved den mundtlige, selv om de elever, der gik op til skriftlig prøve, kun havde haft ét skoleår eller nærmere bestemt 32 lektioner til at vænne sig til denne form for kommunikation i faget.

Endnu bedre gik det derfor som forventet anden gang ved sommerterminen i 2008, hvor alle elever gik til mundtlig prøve. Her blev karaktergennemsnittet 7,0 efter den nye skala. Og ved sommerterminen 2009 blev resultatet så 6,9.

Ude fra landet forlyder det, at det, med den korte implementeringstid, der fra ministeriets side blev givet til indførelsen af prøven, har været et stort arbejde at finde egnede oplæg og fremstille prøvespørgsmål, men samtidig at skolekom-konferencen og kollegers generøsitet i forhold til deling af ideer og udviklede oplæg har været en stor hjælp. Dybest set har det nok været indførelsen af afgangsprøven, der for alvor har sat gang i denne underkonference på Skolekom.

Samtidig kan man se, at de vejledende prøveoplæg fra ministeriet har været til stor inspiration for lærerne. De florerer i mange korrigerede varianter og efterhånden, som årene er gået, har de større forlag også udsendt eksempler på prøveoplæg – såvel generelle som materialespecifikke. Faren ved de generelle oplæg og dem, man overtager fra kolleger, er selvfølgelig, at de ikke passer ordentligt til det stof, man selv har arbejdet med, hvilket giver eleverne ringere præmisser at præstere på, hvis ikke oplæggene justeres, sådan som de beskikkede censorer har gjort opmærksom på.

Derudover ligger den største udfordring, sådan som man kan læse det i ministeriets PEU-rapporter, som samler op på erfaringerne med prøveafviklingen, tydeligvis i, at få indarbejdet hele viften af genrer – primært i prøveoplæggene, men også i selve undervisningen. Det er først og fremmest tekster og billeder der indgår, men såvel film og lyd er kraftigt underprioriteret. PEU-hæfterne omtaler ikke den femte genre fra faghæftet, nemlig genstandene, men foreningens fornemmelse er, at de indgår i endnu ringere omfang end film og lyd.

Næste skridt i forbindelse med afgangsprøven vil være at etablere eksperimenter til justeringer af prøveformen, så den i højere grad kommer til at passe til den daglige undervisning. I sin nuværende form ligner prøven for meget en gammeldags overhøring. Og det kan selvfølgelig undre i en tid, hvor den praktisk-musiske dimension i undervisningen gennem nogle år har været fremhævet som væsentlig, og hvor tanken om mange intelligenser og læringsstile har holdt deres indtog i den danske skole, men svaret er selvfølgelig, at Bertel Haarder ikke hurtigt nok kunne få indført prøven uanset kvaliteten heri.

Derfor agter foreningen i den kommende beretningsperiode at invitere såvel Skolestyrelsen/ministeriet samt konsulenterne på de forskellige centre for undervisningsmidler at sætte forsøg i gang herom, så prøven kan ende med at blive lige så god som undervisningen.

Fortsat behov for lovændringer

Med baggrund i ovenstående resultater kunne man med nogen ret spørge sig selv om foreningens vedvarende kamp for ændringer i skoleloven ikke er overflødige. Eleverne klarer sig jo udmærket på gældende betingelser og må derved siges at leve op til målene.

Svaret herpå er imidlertid et klart og rungende NEJ! At eleverne af den ene eller anden grund klarer sig godt, er selvfølgelig fint, men de vilkår faget gives først og fremmest pga. konfirmationsforberedelsens medregning i den samlede undervisningstid og den vedvarende skelnen mellem kristendom og andre religioner er fortsat uanstændige og medfører løbende frustration blandt lærerne.

Problemet er i denne sammenhæng ikke, at skolen skal koordinere sin undervisning med de lokale præsters udbud af konfirmationsforberedelse, men at denne medindregnes som undervisningstid uden at mål, indhold og sigte er koordineret og med det indbyggede problem, at langt fra alle elever deltager i den kirkelige forberedelse. Hvad der derfor er brug for, er, at der i skolen undervises i kristendomskundskab på alle klassetrin – uafhængigt af om nogle eleverne går til konfirmationsforberedelse.

Det andet problem vedrører mulighederne for at lade eleverne gå til prøve i hele fagets bredde og at opfylde betingelsen om, at den luthersk-evangeliske kristendomsforståelse er det centrale indholdsområde i faget. Selv om det er op til den enkelte lærer at vurdere, hvornår og i hvilket omfang indholdet fra andre religioner og livsopfattelser skal indgå i undervisningen, for at eleverne kan leve op til slutmålene ved udgangen af 9. klasse, spiller den indholdsmæssige regulering af undervisningen i skolelovens § 6 tydeligvis en markant rolle på stofudvælgelsen rundt om på skolerne. At dette er tilfældet kommer først og fremmest til udtryk i prøveopgivelserne og de tilhørende prøveoplæg, hvor kundskabsområdet med ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser er overrepræsenteret på bekostning af bibelske fortællinger og kristendommen i nutidig og historiske sammenhæng. Et forhold der er i direkte modstrid med intentionerne men primært afledt af lovteksten. Derfor bør de regulerende afsnit i skoleloven ophæves, så både den daglige undervisning og prøveafviklingen kan spejle faget bredt.

Som mange gange tidligere har foreningen gjort opmærksom på disse problemer også i forbindelse med regeringens igangværende 360°'s eftersyn af folkeskolen.

Den offentlige polemik om faget

I beretningsperioden har der traditionen tro flere gange været offentlig polemik om faget. Først var det en forældre på Viborg-egnen der protesterede over praksis med morgensang og fadervor på sine børns skole, hvilket fik Humanistisk Samfund og daværende undervisningsminister Bertel Haarder på banen – som bekendt med divergerende synspunkter og uden at der kom noget ud af sagen.

Som foreningen vurderer det, kan der på det aktuelle lovgrundlag ikke optræde forkyndende elementer inden for rammerne af skolens religionsundervisning. Således vil der ikke kunne bedes fadervor som en del af denne. Anderledes forholder det sig med indholdet af morgensamlinger på en skole, fordi skolelederen her bruger sin kompetence til at suspendere den ellers skemalagte undervisningstid og dermed bestemmelserne for, hvad tiden skal bruges til. Og her kan skolelederen inden for lovens rammer vurdere at den fælles bøn er en måde at gøre eleverne fortrolige med dansk kultur på – herunder fortrolige med kristendommen – som det hedder i skolens formålsparagraf.

At sådanne betingelser så nok er på kant med, hvad man vil acceptere ved menneskerettighedsdomstolen i Strassbourg er en anden sag, som nok burde prøves. Men det undlod man altså i første omgang. Problemer for den danske lovgivning er nemlig, at den fritagelsesparagraf, som er indbygget i skoleloven kun hjælper ret til fritagelse for undervisningsfaget kristendomskundskab og ikke for aktiviteter under en morgensamling. Og det holder næppe.

Den anden runde af ballade kom efter at net op domstolen i Strassbourg havde afsagt en dom om, at der ikke måtte hænge synlige religiøse symboler som fx kors i offentlige skoler i Italien. Det gav en kort stund anledning til stor forargelse blandt højreorienterede politikere og inden for kirken, men er jo en problematik som for længst er blevet uaktuel i en danske kontekst.

Endelig har der som det seneste været en del støj i forbindelse med at kommunalbestyrelsen i Lyngby-Taarbæk Kommune har valgt at efterkomme de lokale skolers ønske om at placere konfirmationsforberedelsen om eftermiddagen. Rigtig mange steder rundt om i landet har kirkerne gennem mange år vundet hævde på de såkaldte morgentimer mellem 8 og 10, men siden 1975, hvor den indholdsmæssige forbindelse mellem skolens religionsundervisning og kirkens konfirmationsforberedelse blev ophævet, har denne placering virket mere og mere ubegrundet og været til løbende gene for skolens skemalægning og fleksible organisering af undervisningen. Af den grund er det prisværdigt, at en kommunalbestyrelse lytter til skolens ønsker. Men det har straks vakt ramaskrig inden for kirken, hvor folkeskolen som helhed bliver skudt i skoene at ville undergrave ikke bare sig eget men hele samfundets fundament, hvilket selvfølgelig er noget vrøvl.

Som loven er skruet sammen for indeværende regner kirken tilbud om konfirmationsforberedelse ind i den samlede undervisningstid et barn tilbydes og har ret til. Det betyder alene, at konfirmationsforberedelsen som en del af denne undervisningstid skal planlægges til afvikling inden for det, der betegnes som almindelig undervisningstid – hvilket vil sige mellem kl. 8 og 16. Og af gode grunde skal denne placering koordineres mellem skolen og kirken. En placering af konfirmationsforberedelsen mellem kl. 14 og 16 er derfor i princippet lige så god som en placering mellem 8 og 10. Først hvis skolen vil presse afviklingens af konfirmationsforberedelsen uden for disse tidsrammer, ville man kunne tale om undergravende

virksomhed, men det vil skolen heller aldrig, fordi det ville være en aktion, som ligger uden for dens kompetenceområde.

På hver sin måde er sådanne diskussioner, selv om de ikke nødvendigvis berører skolen direkte, med til at skærpe opmærksomheden om det, der er fagets genstandsområde, hvorved de også er med til at øge den almindelige opmærksomhed om faget på en positiv måde. Anderledes kan det virke, når der går for meget partipolitik i debatterne og fronterne skridtes op med signalpolitiske pointer og positioneringer. Disse har snarere en tendens til at hæmme lærernes lyst til at tage aktuelle problemstillinger ind i skolen og gøre dem til genstand for undervisning.

Religionernes Dag 2008 og 2009 (Religion og politik samt Fagets metoder)

Religionernes Dag afvikles i år for syvende gang, hvor for der nu er ved at tegne sig et billede af dens udvikling. Første år, hvor ideen var ny, påkaldte den sig især mediernes interesse, mens kun få skoler opdagede dagen og dermed benyttede sig den til at sætte særlig fokus på faget et eller et religionsfagligt emne.

Siden har mediernes ikke på samme måde som skolernes motionsdag eller den nystartede skolernes sangdag levnet Religionernes Dag et blik. Til gengæld er det over de sidste seks år – og efter en længere periode med stilstand på kursusfronten - lykkedes at få omkring 100 mennesker til at deltage på det landsdækkende kursus på Religionernes Dag, hvilket er meget glædeligt, da det ud over faglig inspiration giver en masse kollegialt samvær på tværs af landet.

Afviklingen af dagen er tillige i stigende grad kommet i stand via samarbejde med andre institutioner – herunder især Ungdomsbyens Kirkeudvalg i Rødovre og forskellig centre for undervisningsmidler, med CFU-Fyn i spidsen. Og dagene har i flere omgange været økonomisk støttede af Fyens Stiftsfond.

Fra om med i år går projektet med stabiliseringen af kursusdagen ind i sin tredje fase, der handler om at få aktiveret flest mulige skoler rundt om i landet. For at fremme den ide, har vi i år valgt Religion og Kunst som overordnet tema for dagen, der løber af stabelen torsdag d. 9. september, og udsendt et orienterende brev til alle landets præster med en opfordring om, at stille deres kirker til rådighed for en skoledag i kirken, hvor de kan fortælle klasser der måtte ønske det om de kunstværker, der findes i deres kirker.

Angående de i beretningsperioden afviklede arrangementer satsede foreningen stort ved at sætte Religion og Politik som tema for jubilæumsarrangementet i 2008, hvilket også blev belønnet af kursisterne, som var meget begejstrede for programmet – jf. tilbagemeldingerne i Religionslæreren i efteråret 2008.

Men den samme skabelon for afviklingen af dagen gennem de første fem år, valgte bestyrelsen at eksperimentere med formen i 2009. Her tog vi afsæt i ministeriets oplistning af metoder i faget, der som tidligere omtalt findes i den nye udgave af faghæftet, og organiserede dagen med kun to fælles oplæg og derefter en vifte af workshops, hvor hver kursist fik mulighed for at deltage i tre af syv udbudte metoder. Også denne form affødte mange positive tilbagemeldinger, men det var samtidig også mere ressourcekrævende – såvel økonomisk som tidsmæssig, hvorfor den ikke umiddelbart er videreført i dette års program.

Derimod tyder alt på, at samarbejdet med landets centre for undervisningsmidler intensiveres. Her er der gennem de seneste år ansat personale, som i højere grad end tidligere har interesse for faget. Og inden for netværket af konsulenter med fokus på kristendomskundskab har man stillet sig positivt i forhold til et forslag om at etablere særlige udstillinger om hovedtemaet op til Religionernes Dag.

Bibliarium

Gennem en årrække har foreningen været med i projektet om at få etableret et oplevelsescenter i København til formidling af bibelske fortællinger.

Foreningens formand, der sammen med en præst fra Albertslund, er initiativtager til projektet udgør sammen med repræsentanter fra henholdsvis København og Roskilde stifter styregruppen for projektet, der ledes af et præsidium bestående af de tre sjællandske biskopper, generalsekretæren for Det Danske Bibelselskab samt en repræsentant fra Region Hovedstaden, en advokat og en repræsentant fra det private erhvervsliv.

De foregående år er gennem to såkaldte forprojekter blevet brugt til at udvikle et egentligt ansøgningsgrundlag, som nu er på plads, hvorfor projektet i indeværende år går ind i sin tredje fase, der handler om at få selve finansieringen på plads.

Læreruddannelseslov og liniefagsudvikling

Som omtalt i forrige beretning havde vi i 1992 som effekt af den massive fokus på princippet om få-lærerordninger op gennem '80-erne en rekord lav frekvens af liniefagsforudsætninger for at undervise i mange af de små fag. For kristendomskundskab var den helt på 6 %, hvilket var den klart laveste blandt skolens fag og emner. Grundet religionernes tilbagekomst op gennem '90-erne og ind i det 21. årh. samt den megen politisk-pædagogiske snak om faglighed steg frekvensen igen, og da Bertel Haarder i 2006 nedsatte sit ekspertudvalg var procenten steget til 18. Og tre år – altså med udgangen af skoleåret 2008/09 var den steget til 22. Altså en relativt lang og stabil periode med

en øget frekvens af faglig ballast blandt de lærere, der forestår undervisningen i faget, men fortsat kun lidt over 1/5 af eleverne, der bliver undervist af en lærer med liniefag inden for området.

I hele perioden har den officielle politik været, at man skulle højne fagligheden i skolen, hvilket alt andet lige også må siges at være sket. Derfor kan det undre, at man som nævnt i forrige beretning vedtager en læreruddannelseslov, som gør, at studerende ud i lærergerningen ikke kan få alle liniefag på alle læreruddannelsessteder. Det må nødvendigvis med tiden igen afføde et fald i frekvensen af lærernes liniefagsforudsætninger for at varetage undervisningen i de små fag. Sådan forudsagde vi det for to år siden og nu taler virkeligheden sit tydelige sprog.

Samarbejde med DPU/Århus Universitet

I begyndelsen af 2009 deltog dekanen ved DPU Lars Qvortrup med et oplæg om religionsdidaktik på fællesmødet mellem Religionslærerforeningen, Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF, samt Seminariernes Religionslærerforening og lovede ved den lejlighed, at de tre foreninger ville blive indbudt til at sidde i et udvalg, som skulle komme med ideer til, hvordan der kunne stables et videreuddannelsesstilbud på benene til religionslærere, sådan som det tidligere har været tilfældet med cand.pæd. uddannelsen.

Dette er nu effektueret og i løbet af dette forår har de første møder været afholdt såvel internt på DPU og med det Teologiske Fakultet på Århus Universitet.

Den almene del

Bestyrelsen og dens repræsentation m.v.

Formand	: John Rydahl
Næstformand	: Carsten Bo Mortensen
Sekretær	: Mette Tunebjerg
Foreningens kasserer	: Jan Madsen
Religionslærerens redaktør	: Karsten Bräuner
Foreningens revisor	: Marianne Herløv
Foreningens pædagogiske konsulent	: John Rydahl
Bladudvalg	: Inger Røgild og John Rydahl
Webredaktør	: Mette Tunebjerg

Kontakt til religionslærerforeningerne

i gymnasium/HF og seminarium	: John Rydahl
Kontakt til de faglige foreninger/DLF:	Bine Herold/Susanne Pedersen
Kontakt til Fællesudvalget	: John Rydahl
Kontakt til Kontaktudvalget	: Carsten Bo Mortensen
Kontakt til seminariestuderende	: Inger Røgild/Susanne Pedersen
Kontakt til amts- og pæd. centraler	: John Rydahl
Kontakt til EFTRE	: Mette Hansen
Bestyrelsespost i RPC	: Carsten Bo Mortensen
Kursusudvalg	: Inger Røgild/John Rydahl
Ungdomsbyens Kirkeudvalg	: John Rydahl
Bestyrelsespost i Sofia	: John Rydahl
Redaktionspost i RPF	: John Rydahl

Medlemssituationen

Året 2008 bød på endnu et fald i medlemmer fra 1106 til 1078 ved udgangen af 2008. Ikke et voldsomt fald i medlemmer, men dog et endnu fald. Voldsommere var faldet i 2009: Ved udgangen af 2009 hed medlemstallet 946, hvilket altså var et fald på 132 medlemmer.

Økonomien trådte vande i 2008, hvor foreningen alt i alt havde et lille overskud på 3.421,70 kr., mens 2009 bød på et klædelig løft. Her blev overskuddet 71.665,10 kr.

Økonomien for 2008		
Kategori	Indkomst	Udgift
Kontingent	177.781,99	
Medlemsbladet	26.000,00	131.857,88
Administration		24.323,24
Bestyrelsen		27.261,00
Kursus/arrangementer		6.944,50
Materialecentralen	6.130,37	33.166,25
Renter/gebyrer	1.517,70	845,00
Moms	6.500,00	13.548,63
Portostøtte	18.438,14	
Tipsmidler	5.000,00	
I alt	241.368,20	237.946,50
Over-/underskud	3.421,70	

Økonomien for 2009		
Kategori	Indkomst	Udgift
Kontingent	202.952,00	
Medlemsbladet	20.000,00	133.279,65
Administration		33.660,75
Bestyrelsen		21.169,25
Kursus/arrangementer	73.118,13	30.190,13
Materialecentralen	6.762,93	33.326,25
Renter/gebyrer	66,27	25,00
Moms	5.000,00	14.495,93
Portostøtte	19.912,73	
Tipsmidler	10.000,00	
I alt	337.812,06	266.146,96
Over-/underskud	71.665,10	

Rejse- og kursusvirksomhed

Som nævnt i forrige beretning er foreningens aktivitet med studierejser indstillet, da efterspørgslen ikke er til stede..

I lighed med forrige beretningsperiode har samarbejdet med landets centre for undervisningsmidler været rigtig godt, og der er blevet udbudt, rekvireret og gennemført en lang række kurser i faget.

Største enkeltarrangement på kursusfronten er fortsat Religionernes Dag, som trækker op mod 100 kursister og som derfor efterhånden også har udviklet sig til et netværk af folk, der mødes og udveksler ideer og erfaringer.

De to arrangementer i beretningsperioden blev begge afholdt i Odense i samarbejde med Center for Undervisningsmidler og i 2009 tillige med Professionshøjskolen Lillebælt (Odense Seminarium).

Religionslæreren

Indholdsmæssigt har Religionslæreren i beretningsperioden været fokuseret på arbejdet med det reviderede faghæfte, som trådte i kraft pr. august 2009 og selvfølgelig med udviklingen inden for afgangsprøven. Derudover har der været en række indslag om filosofi i undervisningen og i forlængelse af Religionernes Dag 2009 har vi bragt en række artikler om faghæftets opstilling af tilgange til undervisningen.

På annoncesiden er det lykkedes at fastholde et tilfredsstillende niveau.

Konsulentvirksomheden

Foreningens konsulent kontaktes jævnligt af såvel studerende, lærere og skoler med henblik på råd og vejledning om forskelligt inden for faget. Den mest graverende henvendelse i beretningsperioden kom fra en lærer, der var fortvivlet over, at en skole ville nedlægge undervisningen i kristendomskundskab til fordel for mere engelskundervisning. Her kunne foreningen heldigvis vejlede om det ulovlige heri.

Samarbejdet med de faglige foreninger og DLF

Samarbejdet mellem de faglige foreninger og DLF har udviklet derhen, at hver af de faglige foreninger, der måtte ønske det, fremover får et direkte link til et hovedstyrelsesmedlem, som har mulighed for at deltage på et årligt bestyrelsesmøde. Det er vi glade for og byder i

Religionslærerforeningen velkommen til Vivi Hansen, som foreningen tidligere har arbejdet sammen med i regi af bestyrelsesposten i LM-forlaget.

Samarbejdet med "søsterforeningerne"

Samarbejdet med foreningerne for gymnasierne og seminarierne bruges fortsat til gensidig udveksling af erfaringer om undervisning og vilkår herfor på de respektive institutioner samt med drøftelse af fælles temaer – i beretningsperioden bl.a. om etablering af efteruddannelse i religionsdidaktik, hvilket der i beretningsperioden er indledt forhandlinger med DPU om, og om religiøs tolerance forud for FN's tiår for dette i 2011.

Samarbejdet i Kontakt- og Fællesudvalget

Fællesudvalgsmøderne har i beretningsperioden primært været brugt til gensidig udveksling af information om ændringer i de forskellige institutioner, mens Kontaktudvalget ikke længere eksisterer som et udvalg, der mødes.

Religionspædagogisk Center (RPC)

Tidsskriftet Religionspædagogisk Forum har gennem de seneste år ikke opnået det forventede abonnementsstal, hvorfor det er tvivlsomt om det kan overleve næste beretningsperiode. Til gengæld har foreningen indledt et samarbejde med RPC om udgivelsen af en bog om fagets metoder til opfølgning af Religionslærerens Håndbog, som foreningen udgav i forbindelse med 100 års jubilæet i 2004.

Det internationale samarbejde

I 2009 blev der etableret en nordisk undergruppe af EFTRE. Vi deltog i det første møde i København. Vi udvekslede ideer for et fremtidigt samarbejde og som det første, præsenterede Nils-Åke Tidman og Marit Hallset Svare den svenske og norske deltager religionsfaget og dets placering i den svenske og norske skole i Religionslæreren nr. 2, marts 2010.

Efter aftale vil foreningen præsentere faget i den svenske forenings tidsskrift.

Der vil primært blive samarbejdet i forbindelse med EFTRE - konferencer og der vil blive afholdt et årligt møde for de nordiske deltagere. Opgaven er primært vidensdeling og formidling af arbejdet med faget i de nordiske lande.

Ungdomsbyens Kirkeudvalg

Nedlæggelsen af Statens Pædagogiske Forsøgscenter og den trængte folkekirkelige økonomi har gennem beretningsperioden givet Ungdomsbyens Kirkeudvalg trange kår at arbejde under. Fra og med 2009 bortfaldt det kirkeministerielle tilskud på kr. 90.000,-, som gennem mange år har været ryggraden i udvalgets arbejde. Gennem de seneste to år har udvalget i nogen grad været finansieret af tilskud fra to af de tre sjællandske stifter, men det rækker ikke, hvorfor udvalget med udgangen af denne beretningsperiode er i færd med at se sig om efter en anden platform at operere fra. I den forbindelse er der indledt drøftelser med Det Danske Bibelselskab, som gennem de seneste år tilsyneladende er begyndt at interessere sig mere for folkeskolen som målgruppe.

Tænketanken

Tænketanken for pædagogik og dannelse, Sophia, har i beretningsperioden bidraget til den offentlige debat om skolen gennem en lang række debatindlæg og udredningen. Særlig opmærksomhed vakte en konference i foråret 2010 om nedlæggelse af mindre skoler i landområderne, hvortil der kom op mod 200 mennesker.

På de indre linier har Sophia udarbejdet et forprojekt om værdier i uddannelsessystemet for Danske Underviserorganisationers Sammenslutning (DUS).

Hjemmesiden

www.religionslaererforeningen.dk indeholder information om foreningen og foreningens arbejde, samt aktuelt stof, der vedrører religionsfaget i skolesammenhænge. Siden udvikles løbende. Der er gennemsnitligt 200 besøgende på siden om måneden.

På bestyrelsen vegne
John Rydahl
Fmd.